

лівість переглянути різні експозиції, починаючи від води на поверхні Землі (гідросфери планети, водних ресурсів нашої держави) та води під поверхнею Землі (геологічна будова земної кори, процес фільтрації води, вік та глибина залягання підземних вод, стародавні та сучасні методи пошуку та подачі води споживачам) та закінчуючи водозабором, очищенням та транспортуванням води, водоспоживанням. Також відвідали «кіно-театр мандрівника», в якому розташований казковий грот з найяскравішими появами водної стихії від водоспаду до звичайного дощу з громом та блискавкою, виверженням гейзера та виром, що підкреслюють водночас тендітність, велич та непередбачуваність води. На ігровому майданчику студенти мали можливість відчутися дітьми – створити з піску русло річки, погратися мильними бульбашками (навіть побути всередині велетенської бульбашки), доторкнутися до рибок, відчувши єдність з усім живим на планеті. Екскурсія мала не лише пізнавальний, а й перспективний характер. На 4 курсі студенти в університеті вивчатимуть академічний курс екологічного права як комплексної галузі системи національного права України, а здобуті знання у водно-інформаційній сфері сприятимуть екологічному вихованню та формуванню екологічної свідомості.

Студентський актив університету має безліч цікавих, новітніх ідей та задумів, які роблять життя університету різноманітним, яскравим та незабутнім. Проте, без підтримки адміністрації вузу ми б не змогли втілювати наші ідеї в життя. Хочеться сказати слова подяки від студентського активу ректорату, професорсько-викладацькому складу та всім співробітникам університету, які не тільки дають нам знання, а й роблять наші студентські роки різнобарвними.

Інформцентр КУП НАНУ

Презентація та обговорення двотомного видання «Принцип верховенства права: проблеми теорії та практики» за загальною редакцією Ю. С. Шемшученка

Позитивною практикою, яка існує в сучасних учбових закладах, є не лише спільне написання та видання викладачами і науковцями монографічних, довідкових видань та підручників, а й їх обговорення на широкому студентському загалі. Так нещодавно в Київському університеті права НАН України відбулася презентація та обговорення двотомного видання «Принцип верховенства права: проблеми теорії та практики» за загальною редакцією Ю.С. Шемшученка.

Участь в обговоренні взяли професори С.В. Бобровник, О.Ф. Андрійко, Н.М. Оніщенко, доценти Г.П. Левківська, А.С. Мацко, Т.О. Дідич, кандидати юридичних наук В.В. Демічева, О.Г. Варич, а також аспіранти та студенти Університету.

Зазначимо, що тема є досить актуальною, оскільки верховенство права – це головний засіб і мета суспільного розвитку; це своєрідна демонстрація етапів формування та розвитку правової системи. Право повинно розглядатися як найважливіша ланка між ідеальною моральною свідомістю та суспільством. Воно покликане слугувати втіленню добра, обмеженню та виправленню зла й зумовлюватися справедливістю.

У виступах наголошувалося, що принцип верховенства права досягає свого призначення – набувати визначального значення у відносинах між усіма учасниками суспільного життя – насамперед у відносинах між людиною і державною владою, тоді, коли він пов'язується як із абстрактною категорією справедливості, так і з невід'ємними, невідчужуваними правами людини, в яких реалізується ідея справедливості.

Автори монографічного видання та студенти відмітили основну особливість цієї двотомної монографії, а саме: доктринальну розробку розуміння, сутності, природи принципу верховенства права та його практичного втілення, реалізацію в повсякденному житті.

Так, професор Н.М. Оніщенко зазначила, що принцип верховенства права повинен розглядатися у двох взаємопов'язаних та взаємоузгоджених ракурсах: як елемент доктринального вивчення та необхідна складова, що пронизує весь правореалізаційний процес, іншими словами, як принцип права і принцип, що необхідно приналежить правово-

Учасники презентації

му регулюванню. При цьому слід підкреслити, що дані ракурси не повинні ні в якому разі протиставлятися, а їх розгляд у зазначеному форматі, лише передбачає виокремлення суттєвих характерних ознак та рис.

Особлива увага доповідачів (Т.О. Дідич, В.В. Демічева) була приділена тому, що поряд із західною традицією висвітлення та розуміння принципу верховенства права (стор. 15, 16, 17, 19, 23, 24, 34, 99, 252 та ін.) автори намагалися розглянути цей принцип у вітчизняній науковій думці та віддати належне тим розробникам, які намагалися його дослідити та проаналізувати.

У виступах неодноразово підкреслювалася велика практична значущість видання, так учасники обговорення (Н.М. Оніщенко, О.Ф. Андрійко, А.С. Мацко, С.В. Бобровник) цитували з цього приводу голову редакційної колегії даного видання – директора Інституту держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, академіка НАН України Ю.С. Шемшученка, який зазначив, що «за Основним Законом в Україні „визнається і діє принцип верховенства права” (ст. 8). Правда, у Конституції не дається самого визначення цього поняття. За цих умов є велика проблема у віднесенні України до правової держави. У відповідній конституційній формулі творці Конституції України відобразили бажане за дійсне. Бо хіба можна називати державу правовою, якщо в ній стабільним є високий рівень правопорушень, злочинності й корупції, існує прірва між доходами багатих і бідних, систематично порушуються права і свободи громадян. За цих умов правова держава для України не реальність, а ідеал, наближення до якого пов’язане з вирішенням як теоретичних, так і практичних проблем підвищення ролі права і закону в регулюванні суспільних відносин»¹.

Студентами та аспірантами (О. Малюк, А. Місюль, О. Киця) особливо підкреслювалися вдалий виклад та логічна структура видання, яке може слугувати науковою базою при вивченні загального курсу «Теорія держави і права», «Правові системи сучасності», «Історія держави і права зарубіжних країн» тощо.

Насамкінець автори зазначеного дослідження наголосили на тому, що будь-яка наукова праця має свої переваги і певні недоліки, які можуть бути предметом наукових дискусій та обговорень в майбутньому в контексті кращих європейських традицій взаємоповаги та толерантності.

Інформцентр КУП НАНУ

¹ Шемшученко Ю.С. Передмова // Принцип верховенства права: проблеми теорії та практики: Монографія / У двох книгах / За заг. ред. Ю.С. Шемшученка / Книга перша: Верховенство права як принцип правової системи: проблеми теорії / Відп. ред. Н.М. Оніщенко. – К.: Юридична думка, 2008. – С. 5.